

Tudod-e, hogyan gazdagíthatod szókincsedet?

Hangos ismeretterjesztő cikk

(A hanganyag itt található:

https://varazsbetu.hu/mesetar/tudod-e_hogyan_gazdagithatod_szokincsedet)

Egyetlen szó is elég ahhoz, hogy a kisgyermek elbűvölje szüleit: ez pedig az első szó, amelyet a kisgyermek tizenkét hónapos kora körül mond ki. Innentől a gyermekek hat éves korukig naponta átlagosan 3,5 szót sajátítanak el.

Sokáig azt gondolták a tudósok, hogy az ember utánzással tanul, de a gyermekek megfigyelésével arra a következtetésre jutottak, hogy agyukban egy már meglévő beszédprogram lép működésbe.

Egy másfél éves gyermek körülbelül ötven kifejezést használ, miközben minden négy lábú állatot kutyának nevez. a szülők legnagyobb bosszúságára ilyenkor fordulhat elő az is, hogy a kicsi nem csak az édesapját hívja „papának”, hanem más, hasonló magasságú, mélyhangú embert is.

A kisgyerek két és fél éves korára már több mint 400, három évesen nagyjából 700

kifejezés közül választhat.

Ha egy hétköznapi olvasott szöveg 90% -át meg akarjuk érteni, az adott nyelvből minimum 2000 szót kell ismernünk. Manfred Hellman nyelvész érdekes eredményre jutott kutatásai során. Kimutatta, hogy Németország újraegyesítését követően a keleti országrészen élőknek csaknem 3000 új szót kellett megtanulniuk ahhoz, hogy szókincsük megegyezzen a nyugati országrészen élőkével. Ezzel szemben a nyugatiaknak csak néhány tucatnyi kifejezést kellett elsajátítaniuk.

Szavakkal fejezzük ki gondolatainkat, és a szavak korlátozzák, meghatározzák gondolkodásunk lehetőségeit is. Csak annyi gondolat kifejezésére vagyunk képesek, amennyit szavakba tudunk önteni. Költőink mindig megpróbálnak kibújni, kitörni a nyelv szabta korlátok közül: szókincsükben újonnan alkotott kifejezések is gyakran szerepelnek.

[.2]Mit gondolsz, hány szóból áll egy felnőtt ember szókincse?

A felnőttek általában nyolc és tizenhatezer közötti szót tartalmazó szótárból válogathatnak, ha valamit meg akarnak fogalmazni. Természetesen léteznek olyanok is, akiknek ennél jóval nagyobb a szókincse. Petőfi Sándor szókincsének méretét verseiből 23 ezer szóra becsülik, Jókai pedig 40-45 ezer szót használt.

Míg egy hat év körüli gyermek több mint 23.000 szót ért meg, egy átlagos felnőtt közel százezret! Tehát azt mondhatjuk, hogy a passzív szókincsünk, tehát azon szavak összessége, amelyeket megértünk, de nem feltétlenül használunk, több mint ötszöröse az aktív, azaz használt szókincsnek.

A magyar szókincs méretének megállapítása számos nehézségbe ütközik. Külön szónak számítanak-e az összetett számnevek, például a hatmilliárdnyolcvanötmillió-hatszázhuszontháromezer-nyolcszáztizenkettő?

És ha igen, akkor meddig? Nem mindegy, mit válaszolunk erre a kérdésre, hiszen csak ez az egy szempont akár többszörösére duzzaszthatja a szavak számát!

A szókincs része-e a tudományok magyarosan használt szaknyelve? Szónak számítanak-e nyelvújítás korában létrejött szavak, melyek azóta kihaltak? A magyar szókincs részének tekintjük-e a tájszavakat, melyeket csak egy-egy vidéken értenek meg, vagy azokat a szavakat, melyek idegen nyelvekből szinte változtatás nélkül szivárognak be a használatba?

A legnagyobb magyar szótárak 120 ezer szót tartalmaznak, de a szóalakok száma akár az egymilliót is elérheti.

(A hanganyag itt található:

https://varazsbetu.hu/mesetar/tudod-e_hogyan_gazdagithatod_szokincedet)